

Ko prašome žmonių, priimančių sprendimus Europoje, padaryti dėl žmonių su negalia

Mūsų pareiškimas dėl Europos Parlamento rinkimų

Versija lengvai suprantama kalba

Lengvai suprantama kalba pateikta informacija parašyta paprastai, kad visi žmonės galėtų ją suprasti. Daugiau informacijos apie lengvai suprantamą kalbą:
www.inclusion-europe.eu/easy-to-read.

Kas mes esame

Mes esame Europos neįgaliųjų forumas.

Mes esame žmonių su negalia organizacija Europoje.

Sutrumpintas mūsų pavadinimas – EDF.

EDF dirba, kad apsaugotų visų žmonių su negalia teises Europoje.

Manome, kad žmonės su negalia turėtų turėti tokias pačias galimybes gyvenime ir būti bendruomenės dalimi, kaip ir visi kiti.

Apie ką ši knygelė

2024 m. vyks **Europos rinkimai**.

Europos rinkimuose balsuoja žmonės, kurie gyvena Europos Sąjungoje.

Jie renka tuos, kuriuos nori skirti priimti įstatymus ir sprendimus Europoje.

Kadangi kitais metais vyks Europos Parlamento rinkimai, parengėme sąrašą dalykų, kuriuos norime, kad žmonės, priimančys įstatymus ir sprendimus Europoje, darytų žmonių su negalia gerovei. Šį sąrašą vadiname:

Pareiškimas dėl Europos Parlamento rinkimų.

Keliuose kituose šio teksto puslapiuose, perskaitysite sąrašą dalykų, kurių prašome žmonių, kurie priima įstatymus ir sprendimus Europoje, padaryti žmonių su negalia gerovei.

Sudėtingi žodžiai tekste **paryškinti**.

Jų paaiškinimus rasite šios knygelės pabaigoje, 9 puslapyje.

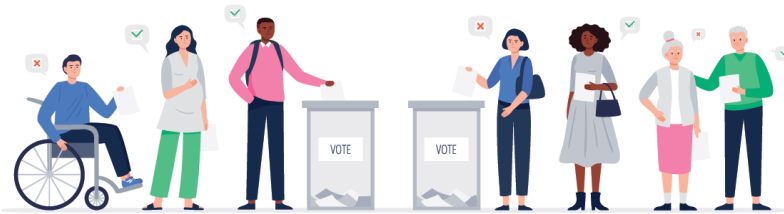
Ko prašome žmonių, priimančių sprendimus Europoje, padaryti dėl žmonių su negalia

Žmonių, priimančių įstatymus ir sprendimus Europoje, be kita ko, prašome:

1. Kad Europoje veiktų **JT konvencija**. Kiekviename įstatyme ir sprendime, kurį jie priima, turėtų būti atsižvelgta į visas JT konvencijoje numatytas teises.
2. Turėti žmonių komandas, kurios dirbtų specialiai su žmonių su negalia teisėmis visuose **Europos Sąjungos** biuruose ir įstaigose.
3. Užtikrinti, kad žmonės su negalia galėtų dalyvauti **Europos Parlamento** rinkimuose.

Žmonės su negalia turi turėti teisę balsuoti rinkimuose ir **teisę būti renkami**.
Jų balsas galioja kaip ir visų kitų!

4. Suteikti žmonėms su negalia tinkamą paramą, kad galėtų gyventi savarankiškai ir patys priimti sprendimus. Žmonės su negalia turėtų turėti teisę nuspręsti, kur, kaip ir su kuo jie nori gyventi.

5. Užtikrinti, kad daiktai ir paslaugos Europoje būtų **pritaikomi**. Sukurti įstaigą, kuri specialiai to siektų. Pavyzdžiui:

- Gatvės, pastatai, traukiniai ir autobusai turėtų būti lengvai prieinami, kad žmonės su negalia galėtų judėti be problemų.
- Informacija turėtų būti lengvai suprantama, kad žmonės su sutrikusiu intelektu galėtų ją suprasti.
- Knygos turi būti pritaikytos, kad jas galėtų skaityti ir neregiai.

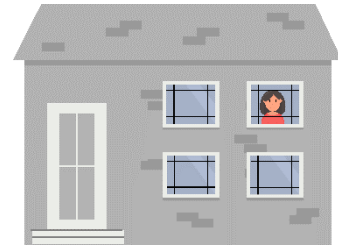
6. Pažiūrėkite, kaip jiems sekasi
su **Europos negalios strategija**.

Žmonės, kurie priima sprendimus Europoje turėtų užtikrinti, kad jie daro viską, ką gali, kad strategijos tikslai būtų įgyvendinti iki 2030 m.

7. Rinkti naudingą informaciją ir skaičius
apie žmones su negalia Europoje.

Pavyzdžiui, svarbu žinoti, kiek žmonių su negalia vis dar gyvena **institucijose** ir kaip jiems sekasi.

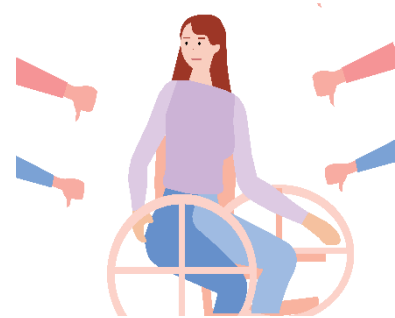

8. Apsaugoti moterų su negalia teises.

Moterims su negalia yra didelis pavojus, kad su jomis bus elgiamasi blogai ar nesąžiningai.

Taip pat jas gali priversti darytis operaciją, po kurios jos negalės turėti vaikų.

Tai turi liautis.

9. Apsaugoti vaikų su negalia teises ir teikti paramą jiems ir jų šeimoms.

10. Užtikrinti, kad žmonėms su negalia bus suteiktos tokios pačios galimybės mokytis ir tobulintis, kaip ir visiems kitiems.

11. Remti žmonių su negalia teisę dirbti.

Padaryti, kad:

- Žmonės su negalia mokytųsi ir įgytų naujų įgūdžių,
- Darbo vietas galėtų pasiekti žmonės su negalia ir ten dirbti,
- Užtikrinti, kad visi, kurie dirba, gautų teisingą užmokestį.

12. Apsaugoti žmonių su negalia teises, kuriems gresia likti nuošalyje.

Pavyzdžiui:

- Žmonės su intelekto negalia,
- Žmonės, kurie turi daugiau nei 1 negalią.

13. Remti **pabėgėlius** su negalia

ir žmones, kuriems nesaugu jų šalyse.

Pavyzdžiui, žmones su negalia Ukrainoje, kurioje šiuo metu vyksta karas.

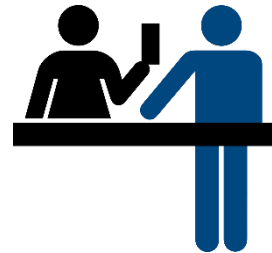
14. Užtikrinti, kad Europos šalys panaudotų Europos Sąjungos skirtus pinigus žmonių su negalia padėčiai pagerinti.

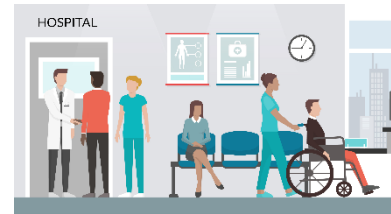
15. Sudaryti galimybę žmonėms su negalia laisvai judėti **Europos Sąjungoje**.

To galima pasiekti:

- Užtikrinant, kad **Europos neįgaliųjų kortelė** būtų naudojama visose Europos šalyse, tai palengvintų žmonių su negalia gyvenimą.
- Teikiant pagalbą žmonėms su negalia, kad jie laisvai galėtų keliauti lėktuvais, traukiniais ar kitomis transporto priemonėmis.

16. Užtikrinti, kad žmonės su negalia galėtų gauti gerą sveikatos priežiūrą kai jiems reikia vykti į ligoninę ar apsilankyti pas gydytoją.

17. Apsaugoti žmonių su negalia teises turėti santykius, susituokti ir turėti vaikų, jeigu jie to nori.

18. Skleisti informaciją apie žmonių su negalia teises. Į žmones su negalia neturėtų būti žiūrima su panieka ir jie neturėtų turėti mažiau galimybių gyvenime dėl to, kad turi negalią.

19. Iš klausyti žmonių su negalia ir jų organizacijų nuomones, kai priima įstatymus ir sprendimus apie jų gyvenimą.

Nieko apie mus neturi būti sprendžiama be mūsų!

Prieinamumas

Daiktai yra lengvai prieinami,
kai žmonėms su negalia ir visiems žmonėms
jais lengva naudotis.

Pavyzdžiui, kai prie pastatų yra rampos,
kad žmonės vežimėliuose galėtų jomis įvažiuoti.

Arba, kai informacija pateikta
lengva suprantama kalba ir
žmonės su intelekto negalia gali ją suprasti.

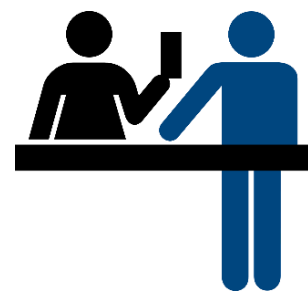

Europos neįgaliųjų kortelė

Europos neįgaliųjų kortelė yra kortelė,
kuria gali naudotis žmonės su negalia
jeigu jie apsilanko arba gyvena
kitoje **Europos Sąjungos** šalyje.

Dėl šios kortelės šalyse galima atpažinti jų negalią
ir suteikti tokiems žmonėms naudos
kultūros, sporto ir kitoje veikloje.

Dabar šią kortelę naudoja
tik kelios Europos Sąjungos valstybės.

Europos negalios strategija

Europos negalios strategija yra planas, kuriame numatyta, kaip **Europos Komisija** dirbs, kad apsaugotų žmonių su negalia teises nuo 2021 iki 2030 metų.

Europos rinkimai

Kas 5 metus, žmonės, kurie gyvena **Europos Sąjungoje**, balsuoja už tuos, kuriuos nori išrinkti į Europos Parlamentą.

Europos Parlamento nariai priima svarbius sprendimus ir kalba už visus žmones, gyvenančius Europos Sąjungoje. Kiti Europos rinkimai vyks 2024 metais.

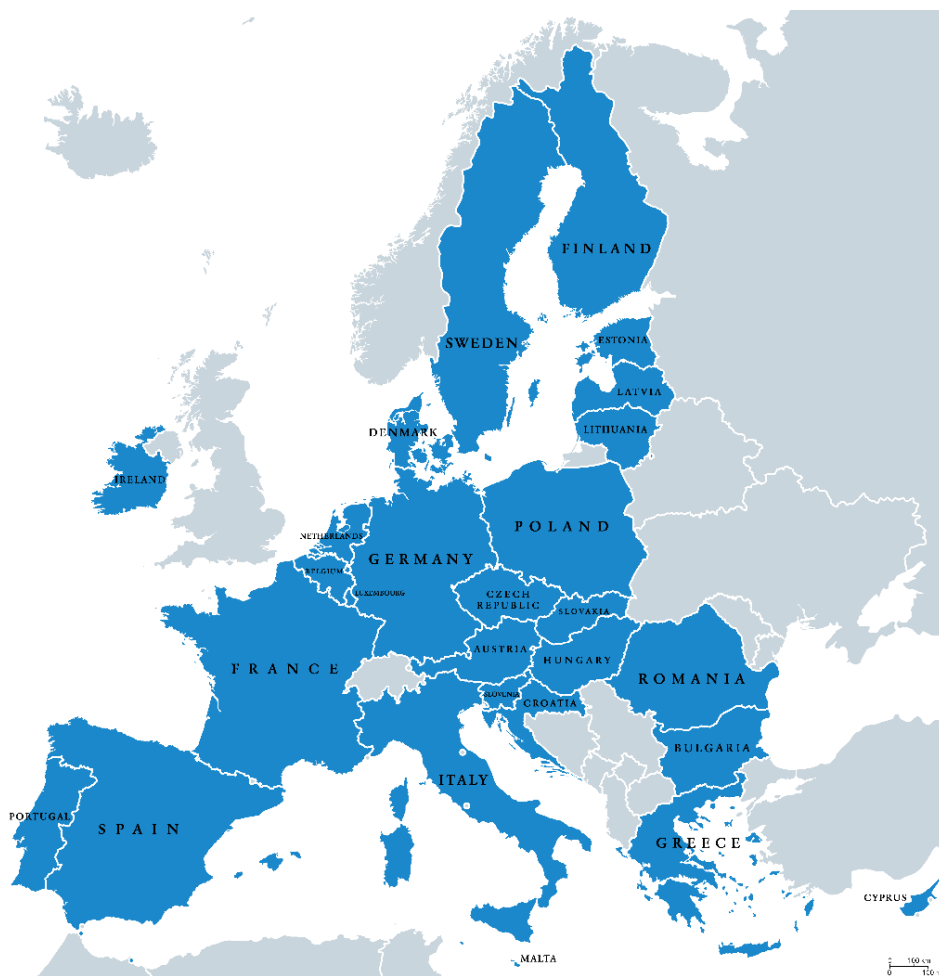
Europos Parlamentas

Europos Parlamentas yra vieta, kur priimami svarbūs **Europos Sąjungos** įstatymai.

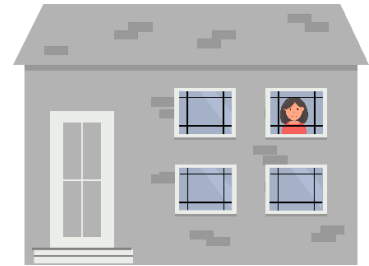
Europos Sąjunga

Europos Sąjunga yra 27 Europos valstybių grupė. Šios valstybės susijungė, kad gyvenimas žmonėms taptų lengvesnis ir saugesnis.

Institucijos

Institucijos yra vietos, kur žmonės su negalia dažnai gyvena atsiskirti nuo kitų žmonių ir bendruomenės. Dažnai žmonės, kurie gyvena institucijose, turi vadovautis institucijos taisyklėmis ir patys negali priimti sprendimų.

Pareiškimas dėl Europos rinkimų

Tai sąrašas dalykų, kuriuos norime, kad žmonės, kurie priima įstatymus ir sprendimus Europoje, darytų žmonėms su negalia.

Pabėgėliai

Pabėgėliai yra žmonės, kurie palieka savo šalį ir savo namus, nes jiems nebesaugu ten gyventi. Pavyzdžiui, jų šalyje gali vykti karas ir jų gyvybei kyla pavojus.

Pastaraisiais metais, dauguma pabėgėlių atvyko į Europą, nes ieškojo geresnio gyvenimo.

Teisė balsuoti ir būti išrinktam

Balsuoti rinkimuose reiškia, kad tu gali pasirinkti, kurie žmonės tau atstovaus ir priims sprendimus ir įstatymus Europoje.

Būti išrinktam reiškia, kad tu prašai žmonių už tave balsuoti, kad tu galėtum atstovauti jiems ir priimti sprendimus ir įstatymus Europoje.

JT konvencija

„Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija“

yra sutartis, kurią pasirašė
daug šalių visame pasaulyje.

Joje rašoma, kad žmonės su negalia
turi tokias pačias teises kaip ir visi kiti.

Taip pat joje numatyta, kaip šalys
gali šias teises apsaugoti.

Trumpai, mes ją vadiname „JT konvencija“
arba NTK.

Daugiau sudėtingų žodžių paaiškinimų galite rasti internete adresu: <https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read-term/>

Daugiau informacijos

Jei turite klausimų, galite atsiųsti mums el. laišką:
info@edf-feph.org.

Mūsų pareiškimas dėl Europos Parlamento rinkimų

Versija lengvai suprantama kalba

Lengvai suprantama kalba pateikta informacija parašyta paprastai, kad visi žmonės galėtų ją suprasti. Daugiau informacijos apie lengvai suprantamą kalbą:

www.inclusion-europe.eu/easy-to-read.

